

Toldblov ikke kan være generende, som har viist saadanne Virkninger og en saadan Forøgelse af Indtægter. Jeg tror imidlertid ikke, at man beviser Noget derved. Jeg skal ikke henvisse til, hvad der i saa Henseende er udtalt i et offentligt Diskussionmøde, — man ved ikke, om man har levet paa Sjæld, saa det er altsaa et Argument, som jeg ikke tillægger særdeles Betydning; men fordi Skatten er af en saadan Bessaffenhed, at den kan optrædes paa en let Maade og derfor er den behageligste for Alle, fordi Folk have lettere ved at give Noget ud, der indhyller sig, saaledes at de ikke kunne se, hvormeget de give ud som Stat, og fordi Landet trods en saadan Lov dog kan gaa fremad i Udvikling, derfor er det dog ikke bevist, at Skatten er retsærdig, og at Landet ikke vilde gaa en endnu bedre Udvikling møde under andre Toldsatser. Jeg tror det nu. Jeg har dobbelt beklaget, at der i den Retning ikke er fremkommet andre Forslag, nemlig fra den høitærede Finantsministers Side. Den høitærede Finantsminister har i allerhøieste Grad viist og vil, som jeg tror, ogsaa paa dette Gebet vedblivende vise, at han, naar virkelig Landets Omætning er tjent dermed, ikke vil bryde sig om at trodsse Modstanden, ja selv en meget stærk Modstand, og føre Foranstaltninger igjennem, som vel i Diebliffet ville medføre Udgifter, men som i Virkeligheden ville vise sig at være til Gavn for Staten og hjælpe den op. Jeg skal her blot tilføie nogle Ord, som Finantsministeren udtalte under Forelæggelsen af Finantsloven i det andet Thing: „Skjøndt jeg ikke vil foreslaa nye Skatter til ekstraordinære Foranstaltninger, og skjøndt jeg med al Kraft vil virke til at lade disse store ekstraordinære Foranstaltninger fremskynde, er det dog paa ingen Maade min eller Ministeriets Mening, at vi derfor skulle lade andre og nyttige Foranstaltninger ligge. Jeg har viist dette ved, hvad jeg har foreslaaet paa denne Finantslov, og naar jeg saaledes ikke har forelagt nye Sernbanelovforslag, er det ikke af denne Grund.“ Den høitærede Minister vil nemlig ikke forelægge nye Sernbanelovforslag, fordi han har anset det for usvarligt at foreslaa en Udvidelse af Sernbanenettet uden at have underkastet Sagen en nøjagtig forudgaaet Undersøgelse og Overveielse. Dette ansøgte den høitærede Minister, og han ansøgte endog saa udtrykkelig, at han vilde fremme Sernbaneudviklingen ved, at Staten selv byggede Banen paa de Steder, hvor vi have Statsbaner, istedet for at støtte private Baneanlæg. Havde den ærede Minister tilendebragt sin Overveielse om et saadant Forslag til et nyt Sernbaneanlæg, som ganske sikkert vilde have gjort et føleligt Indgrib i vor Beholdning i Diebliffet, saa havde han forelagt det, og det netop støttet paa at lade de nyttige Foranstaltninger gaa ved Siden af de store ekstraordinære Foranstaltninger til Landets Forvar. Hvis man altsaa var kommen til det Resultat,

som jeg tror, det er meget let at komme til gjennem en Overveielse og paa Grund af Alt, hvad der er talt og skrevet om dette Thema, at Forandringer i Toldloven vilde føre til en større Udvikling, saa er jeg overbevist om, at den ærede Finantsminister vil gaa med os. — Jeg skal endnu blot udtale et Par Ord for at antyde, hvilken Retning det er, jeg mener, idet jeg lige over for den ærede Minister vil sige, at han vistnok maa have hørt meget af det, jeg her har udtalt, fra en Autoritet, som jeg har den Ære at være Medlem af, nemlig Grossererersocietetets Komite, en Autoritet, som de Herrer gjennem de offentlige Blade meget godt vide ingenlunde kan beskylde for at gaa for rask eller for livlig frem, men hjem man i allerhøieste Grad bebrejder, at den ikke gaar dristig nok frem til Handelens Udvikling. Jeg maa udtale det, at den efter et roligt, besindigt Overlæg har anbefalet at fremskynde Forandringer i Toldlovene. Sukker har jeg nævnt, men der er andre Produkter, hvorom der har været fuld Samklang, at der bør ske Noget, f. Ex. Frigivelse af Tolden paa Raaprodukter saasom Kul, Metal og Tømmer, ligesom ogsaa paa Ris, der er et saa overordentlig vigtigt Næringsmiddel for den store Befolkning. Men man maa samtidig med, at man gjør dette, paa enkelte Punkter foretage en Nedsættelse med Hensyn til Varer og Industrigjenstande, som ere særlig beskyttede, idet de ved de omtalte Nedsættelser lettere kunne konkurrere med de udenlandske Fabrikata. — Jeg tror, at vor Status viser, at vi godt kunne taale en Nedsættelse paa Tolden, jeg tror, at det er en Ubillighed, at Krigsskatten vedbliver paa dette Gebet, medens den ikke bestaar paa noget andet, og jeg tror, at de Tal, jeg har nævnt, have viist, hvor haardt Stigningen af denne Skat falder paa Individet, og i det Hele viser, i hvor høi Grad vi trænge til en Reform. Jeg skal nu ikke gaa videre, da jeg med de Anskuelser, jeg har, paa et senere Stadium vil foreslaa Nedsættelse af et Udvalg.

W. Petersen: Det Foredrag, vi nys hørte fra min ærede Nabo til Høire, delte sig i to Dels, idet det nemlig handlede dels om den foreliggende Lov og dels om større finantsielle Forhold. Hvad de større finantsielle Forhold angaar, maa jeg for mit Vedkommende bemærke, at jeg ikke stemmer overens med min ærede Nabo. For mig staa det i Virkeligheden saaledes, at Tolden er en Skat, der er at foretrække for de fleste andre Skatter; Tolden er en Skat, der kommer let og umærkeligt ind, og jeg tror at turde yttre, at det ogsaa har viist sig, at de Toldsatser, vi have, paa ingen Maade have virket hæmmende paa Udviklingen, men at vi tværtimod have udviklet os trods disse, som det ærede Medlem kalder dem, høie Toldsatser. Jeg maa imidlertid bemærke, at, naar han saa stærkt fremdrog den Fremgang i Toldind-